

Rapport

Rapport betreffende een klacht over de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden uit Den Haag.

Datum: 22 november 2011

Rapportnummer: 2011/347

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat politiefunctionarissen van het politiekorps Haaglanden hem ten onrechte beperkingen hebben opgelegd toen hij op 24 oktober 2009, op 31 oktober 2009, op 14 november 2009 en 28 november 2009 als lid van de actiegroep Respect voor Dieren aan het demonstreren was bij winkels in het centrum van Den Haag.

Ook klaagt verzoeker erover dat de politiefunctionarissen van oordeel waren dat de demonstraties niet waren aangemeld nu deze rechtstreeks via de e-mail bij de burgemeester waren aangemeld.

Wat mag worden verwacht van de politie bij demonstraties.

Het recht op demonstratie is vastgelegd in de Grondwet en internationale verdragen. Van de politie mag worden verwacht dat zij bij demonstraties de openbare orde en veiligheid handhaaft. Daarbij kan het noodzakelijk zijn op te treden tegen mensen die voor verstoring van de openbare orde zorgen of een bedreiging van de veiligheid vormen.

De Nationale ombudsman deed in zijn rapport "Demonstreren staat vrij" (2007/290) verslag van zijn onderzoek naar de wijze waarop de gemeente Den Haag omgaat met demonstraties en naar het optreden van de politie. Uit dit onderzoek kwamen tien spelregels voor demonstranten en politie voort (zie Achtergrond, onder 4.).

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

Respect voor Dieren is een landelijke actiegroep die zich keert tegen de schending van dierenrechten. In 2009 hield deze actiegroep een viertal demonstraties in het centrum van Den Haag om te protesteren tegen het gebruik van bont voor kleding. Tijdens deze demonstraties wordt meestal met vier tot zes demonstranten voor kledingwinkels gepost met borden met daarop foto's met teksten over dierenleed door bontgebruik. Ook wordt daarbij met megafoons het winkelende publiek over dit onderwerp toegesproken. De actievoerders staan bij voorkeur vlakbij de ingang van de betreffende winkel, zodat de aandacht van de bezoekers van de winkel kan worden getrokken. Hiertoe worden ook flyers met tekst over dierenleed en gebruik van bont uitgedeeld.

De actiegroep gaf steeds vier dagen tevoren per e-mail de burgemeester bericht van de demonstratie. Daarnaast stond de demonstratie ook op de eigen internetsite vermeld. Een van de vier keer was de demonstratie alleen kenbaar gemaakt op de internetsite van Respect voor Dieren. Voor aanmeldingen van demonstraties gelden regels. Deze zijn vastgelegd in de Algemene plaatselijke verordening (zie Achtergrond, onder 1.) van de

gemeente Den Haag. Informatie over het aanmelden van een manifestatie of demonstratie is ook terug te vinden op de website van de Gemeente Den Haag. De burgemeester is op grond van Wet openbare manifestaties (Wom) bevoegd aanwijzingen te geven aan de organisatoren van de demonstratie.

De politie houdt altijd toezicht bij demonstraties. Dit gebeurt in verband met de openbare orde en veiligheid. In dat kader heeft de politie verzoeker en zijn mede-demonstranten tijdens de demonstraties er op aangesproken dat zij de demonstratie niet op de juiste wijze hadden aangemeld. De politie liet weten dat de demonstratie niet werd verboden maar dat de demonstranten zich moesten houden aan de aanwijzingen van de burgemeester.

De demonstranten waren van mening dat hun wijze van aanmelding wel was toegestaan en bestreden dat de burgemeester hun aanwijzingen had gegeven, omdat ze dit nooit van hem gehoord hadden. Verzoeker diende over deze twee kwesties klachten in bij het politiekorps Haaglanden. Deze klachten werden conform het advies van de klachtencommissie door de korpsbeheerder ongegrond verklaard.

I Bevindingen

Visie van verzoeker

1. Verzoeker nam in 2009 voor Respect voor Dieren vier keer deel aan een demonstratie in het centrum van Den Haag. Anders dan is voorgeschreven in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zijn deze demonstraties door Respect voor Dieren niet schriftelijk door het invullen van het kennisgevingsformulier bij de afdeling Operationele Zaken van de politie Haaglanden aangemeld.
2. Verzoeker gaf aan dat hij en de andere activisten bewust niet de voorgeschreven wijze van aanmelding hebben gevolgd. Hij vindt de regeling in de APV te veel drempelverhogende eisen stellen aan de demonstranten, waardoor hun vrijheid op demonstratie te veel wordt ingeperkt. Zo wordt gevraagd om een naam van een contactpersoon met vermelding van zijn mobiele nummer. Bij verzoeker en de andere activisten bestaat de angst dat de gegevens die door het invullen van het formulier worden verstrekt, opgeslagen zullen worden en op oneigenlijke wijze zullen worden gebruikt.
3. Verzoeker gaf ook aan dat hij het bezwaarlijk vindt dat als hij zijn naam opgeeft hij tevoren wordt gebeld met allerlei vragen. Zo wordt er gevraagd naar de tekst op de borden, de inzet van middelen (fluitjes, megafoons, stokken aan spandoeken e.d.). Hij voelt dit als een poging hem te ontmoedigen. In dit gesprek wordt door de politie namelijk vrij duidelijk gezegd wat allemaal niet mag. En ook wordt benadrukt dat men zelf verantwoordelijk is voor de ordehandhaving.

4. Verzoeker liet weten dat het niet op juiste wijze aanmelden er niet toe heeft geleid dat de demonstratie werd verboden door de burgemeester. De betrokken politiefunctionarissen maakten daar op straat wel steeds een groot punt van. Ook in de klachtbehandeling bij de politie werd er steeds maar weer herhaald dat de aanmeldprocedure gevolgd moet worden.

5. Verzoeker gaf verder ook aan dat hem en zijn mede-demonstranten tijdens de vier demonstraties in 2009 steeds te verstaan was gegeven door de politiefunctionarissen dat er sprake was van een aanwijzing. Deze aanwijzing hield in dat de demonstratie niet pal voor de winkel waar de actie op gericht was, maar aan de overzijde diende plaats te vinden. Eenmaal werd hij omdat hij voor de kledingwinkel bleef staan, wegens het niet opvolgen van een ambtelijk bevel aangehouden en meegenomen naar het politiebureau. Hierdoor werd de demonstratie feitelijk onmogelijk gemaakt. Ook hierin ziet verzoeker een onterechte beperking van het recht van demonstratie.

6. Verzoeker vraagt zich af wie de aanwijzing in die gevallen heeft gegeven. Officieel kan alleen de burgemeester een dergelijke aanwijzing geven. Toen verzoeker inzage verzocht in de aanwijzing op grond van de Wet Openbaarheid Bestuur (WOB) ontving hij een brief van de gemeente waarin stond dat er geen aanwijzingen op schrift bekend zijn. Verzoeker meent dan ook dat de gegeven aanwijzing niet afkomstig is van de burgemeester.

7. Verzoeker wees er nog op dat bij de productie van bont grote financiële belangen op het spel staan. Dit maakt dat zowel de lokale als centrale overheid niet blij is met dit soort acties. Vaak wordt er daarom heftig en met onevenredige middelen een eind aan de demonstratie gemaakt. Verzoeker kreeg tijdens de klachtbehandeling het gevoel dat hij niet serieus werd genomen. Om die reden heeft hij zich tot de Nationale ombudsman gewend.

Reactie korpsbeheerder

In reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman liet de korpsbeheerder weten geen aanleiding te zien opnieuw te reageren. In de interne klachtbehandeling was zorgvuldig onderzoek gedaan en waren de klachten ongegrond verklaard. De korpsbeheerder had het advies van de klachtencommissie overgenomen en bleef bij zijn eerder ingenomen standpunt.

Uit het advies van de klachtbehandeling

De klachtencommissie liet weten goed op de hoogte te zijn van het rapport van de Nationale ombudsman "Demonstreren staat vrij" van 13 december 2007.

De commissie stelde vast dat Respect voor de Dieren de kennisgeving voor de anti-bont demonstratie alle vier de keren in 2009 niet op de voorgeschreven wijze heeft gedaan. Dit terwijl de informatie over de aanmelding op de website van de gemeente is gepubliceerd.

De commissie stelde ook vast hoe de werkwijze van de burgemeester is bij onjuiste aanmelding. Gebleken is dat een verkeerd of onvolledig aangemelde of manifestatie wordt doorgeleid naar Bureau Conflict- en Crisisbeheersing van de politie Haaglanden. Door de politie wordt dan contact gezocht met de aanmelder en informatie gevraagd om de aanmelding (zo nodig) te completeren. Als dezelfde aanmelder dit twee of drie keer doet en kennelijk doelbewust dan is er aanleiding om er formeler in te gaan zitten.

Daarnaast heeft de commissie onderzoek gedaan naar de werkwijze van de politie bij het aantreffen van niet juist aangemelde demonstraties op straat. Bij het aantreffen van een dergelijke demonstratie wordt door tussenkomst van de korpsdirectie contact gelegd met de burgemeester. Deze neemt een operationeel besluit; onder voorwaarden faciliteren of verbieden. De politie voert dit besluit vervolgens uit. Voor de bekrachtiging van deze werkwijze verwijst de commissie naar de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank Den Haag van 16 oktober 2009, registratienummer AWB 09/7319.

In dit geval had de burgemeester besloten de demonstraties toch te faciliteren onder het stellen van voorwaarden op grond van artikel 6 Wet openbare manifestaties (Wom) namelijk dat de demonstranten niet voor de winkel waar de actie op gericht was mochten staan.

De commissie komt tot de conclusie dat de aanwijzingen rechtmatig waren. Het bij herhaling geen gehoor geven aan de uitvoering van de aanwijzing (het bevel om elders te gaan staan) vormde de grond voor de aanhouding van verzoeker bij één van de demonstraties.

De commissie adviseerde de korpsbeheerder op die grond de klacht over de onjuiste actie niet gegrond te verklaren.

Verklaring van de betrokken politiefunctionaris, de heer L.

De heer L. liet in de klachtprocedure en in het onderzoek van de Nationale ombudsman het volgende weten: Hij was als operationeel commandant betrokken bij de demonstraties van Respect voor Dieren. De burgemeester had beslist dat de demonstraties ondanks de onjuiste kennisgeving wel kon worden gefaciliteerd. Daarbij had de burgemeester aanwijzingen gegeven. De deelnemers mochten niet voor de winkels demonstreren waar de actie zich op richtte, maar zij moesten aan de overzijde plaats nemen.

De heer L. liet weten dat hij een van de demonstranten proces-verbaal had aangezegd wegens het niet aanmelden volgens de regels. Hij had haar aangehouden op grond van de Wet op de Identificatieplicht toen zij weigerde zich te legitimeren.

Hij had andere demonstranten, onder wie verzoeker, gewezen op de aanwijzing van de burgemeester dat ze niet voor de winkel mochten staan. Hij had hen gevorderd weg te gaan bij de winkel en aan de overzijde plaats te nemen. Toen klager na herhaalde

vorderingen weigerde bij de winkel weg te gaan is hij bij één van de demonstraties een keer aangehouden wegens het negeren van een ambtelijk bevel.

Verklaring van de betrokkenen politiefunctionaris N.

De heer N. verklaarde in de klachtprocedure en tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman het volgende. Op de internetsite van Respect voor Dieren was een aankondiging gedaan voor een demonstratie in het centrum van Den Haag op 24 oktober 2009. Bij de politie was geen kennisgeving ontvangen, volgens de regels hoort dit wel aangemeld te worden. Er werd daarop overleg gevoerd met de burgemeester. Besloten werd de demonstratie ondanks het ontbreken van de formele aanmelding wel te faciliteren. Op grond van artikel 6 WOM gaf de burgemeester daarbij de aanwijzing dat de demonstranten niet voor de winkel maar aan de overkant moesten blijven.

De heer N. was gevraagd om als leidinggevende van bureau Jan Hendrikstraat ter plaatse de aanwijzing kenbaar te maken aan de demonstranten. Collega L. had de persoon die zich opgeworpen had als organisator van de aanwijzing ter plaatse op de hoogte gesteld. Verzoeker was daarbij aanwezig. Collega L. heeft deze organisator van de demonstratie aangehouden omdat ze zich niet wilde legitimeren.

Verzoeker bleef doorgaan met demonstreren en liet zich niets gelegen liggen aan de aanwijzing van de burgemeester. De heer N. is toen er naar toegegaan om nogmaals te wijzen op de aanwijzing. Toen verzoeker de vordering om voor de winkel weg te gaan negeerde is hij door collega L. aangehouden wegens het niet opvolgen van een ambtelijk bevel.

Uit het klachtdossier bij de politie

Bij lezing van de aankondiging van de demonstratie van Respect voor Dieren op 24 oktober 2009 is de burgemeester geïnformeerd. Deze besloot ondanks de onjuiste aanmelding de demonstratie wel te faciliteren. Er werd een commandant met x leden van het parate peloton op ingezet. Ook de betreffende winkels werden geïnformeerd. Een aantal winkeliers gaf aan de eigen beveiliging te willen inzetten om de vrije doorgang van de bezoekers naar de winkels te garanderen. Deze winkeliers hadden zelf ook al geïnformeerd bij de politie wat mocht worden verwacht van de politie.

Uit de brief van de burgemeester aan de Raadscommissie van bestuur van 25 januari 2011 over demonstraties.

Informatievoorziening

Voor het kennisgeven van demonstratie geldt een zeer laagdrempelige procedure met minimale eisen. Op de website van de gemeente is informatie beschikbaar voor organisatoren van demonstraties en

overige geïnteresseerden. Sinds enige tijd is het ook mogelijk om een demonstratie per e-mail aan te melden.

Beperkingen

Op grond van de Wom kan de burgemeester tijdens een demonstratie beperkingen opleggen ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer of ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Beperkingen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de locatie, de route of de duur van een demonstratie. Hieraan gaat een zorgvuldige procedure vooraf. Zo wordt altijd eerst getracht in het hierboven genoemde gesprek met de organisator om te komen tot afspraken over de demonstratie. Indien hierna toch een beperking benodigd blijkt, wordt de organisator altijd in de gelegenheid gesteld

zijn of haar zienswijze te geven op een voorgenomen beperking. De beperking wordt vastgelegd in een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit. De aanvrager heeft hierdoor de gelegenheid om nog voor aanvang van de demonstratie een uitspraak te vragen van de (voorzieningen)rechter.

Kennisgeving en vooroverleg

Politie Haaglanden ontvangt de kennisgevingen van demonstraties namens de burgemeester. Tijdige kennisgeving is van belang met het oog op een zorgvuldige voorbereiding en begeleiding van demonstraties. Zo kan het bijvoorbeeld voorkomen dat organisatoren van verschillende demonstraties op hetzelfde tijdstip op dezelfde locatie willen demonstreren. Tevens is een tijdige kennisgeving een waarborg voor goede afstemming met evenementen, (weg)werkzaamheden, diplomatieke bezoeken etc., die ook vrijwel dagelijks in onze stad plaatsvinden.

II Beoordeling

1. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten worden gerespecteerd. In dit geval gaat om het recht op demonstratie. Dit recht is vastgelegd in artikel 9 van de Grondwet en in internationale verdragen. De wet kan beperkingen stellen aan dit grondrecht ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

2. Verzoeker klaagt erover dat de politie zelf restricties heeft opgelegd in de vorm van het aanwijzen van een plek waar de demonstranten mochten staan. Niet pal voor de winkel waar de demonstratie tegen gericht was, maar aan de overzijde. Ook de wijze van aanmelding van demonstraties ervaart verzoeker als een drempel die opgeworpen wordt om het recht op demonstratie te bemoeilijken.

3. Allereerst stelt de Nationale ombudsman vast dat uit het onderzoek is komen vast te staan dat de burgemeester conform zijn bevoegdheid op grond van artikel 6 van de Wet openbare manifestaties (Wom; zie Achtergrond, onder 3.) tijdens de demonstratie de aanwijzing over de plek heeft gegeven. Deze aanwijzing is mondeling doorgegeven aan de politie, die op zijn beurt de aanwijzing weer ter plekke mondeling kenbaar heeft gemaakt aan de demonstranten. Van een onbevoegd gegeven bevel is hier geen sprake. De politie volgde de aanwijzingen van de burgemeester.

4. Een ander punt is dat verzoeker deze aanwijzing zelf (om aan de overkant te gaan staan van de winkel waar de actie op gericht was) als een inperking van zijn recht op demonstratie heeft ervaren. De vraag die hier beantwoord moet worden is of de burgemeester met het geven van deze concrete aanwijzing het recht op demonstratie ten onrechte heeft ingeperkt.

5. Zoals gezegd kan de burgemeester op grond van de Wom beperkingen opleggen ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer of ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. Beperkingen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de locatie, de route of de duur van een demonstratie. Hieraan gaat een zorgvuldige procedure vooraf. Zo wordt altijd als de demonstratie tevoren volgens de regels is aangemeld (artikel 5 Wom, zie Achtergrond onder 3.) eerst getracht in een gesprek met de organisator te komen tot afspraken over de demonstratie.

Mocht een beperking nodig zijn dan kan de organisator daar altijd zijn zienswijze op geven. De beperking wordt vastgelegd in een besluit, waartegen beroep en bezwaar mogelijk is. Ook kan de zaak nog voor de demonstratie aan de voorzieningenrechter worden voorgelegd.

6. In dit geval zijn de vier demonstraties niet op de voorgeschreven wijze aangemeld bij de gemeente. Eén van de demonstraties werd geheel niet aangemeld. De andere drie werden rechtstreeks aangemeld bij de burgemeester per e-mail, waarbij niet het aanmeldingsformulier werd gebruikt. Op grond van de Wom kan de burgemeester demonstraties waarvoor de vereiste kennisgeving niet is gedaan verbieden of terstond beëindigen omdat de overheid en andere belanghebbenden zich niet op de demonstratie hebben kunnen voorbereiden.

7. Gebleken is dat het beleid in de gemeente Den Haag is om ook bij niet correct aangemelde demonstraties te zoeken naar mogelijkheden om deze te faciliteren. Jaarlijks worden tientallen niet (correct) aangemelde demonstraties gefaciliteerd. Ook in dit geval is dat vier maal gebeurd. In die zin is er geen sprake van inperking.

Door de bewuste keuze van verzoeker om zich niet te houden aan de aanmeldprocedure was er geen tijd en ruimte voor de burgemeester de aanwijzing eerder en op andere wijze te communiceren aan de demonstranten. Als Respect voor Dieren daadwerkelijk zich

beknot voelde in zijn demonstratievrijheid door de aanwijzing van de plek door de burgemeester hadden ze het gesprek kunnen aangaan bij de voorbereiding. Ook had het besluit ter toetsing kunnen worden voorgelegd aan de rechter.

8. De Nationale ombudsman is op grond van het bovenstaande van oordeel dat de burgemeester en/of de politie het vereiste dat het recht op demonstratie voldoende moet worden beschermd voldoende heeft gerespecteerd.

De aanwijzing is bevoegd gegeven en zag slechts op het geven van een aanwijzing over de plek waarop gedemonstreerd mocht worden. De beperking had niets te maken met de inhoud van de demonstratie en de verdere vormgeving. De Nationale ombudsman constateert dat zowel de burgemeester als de politie zich heeft gehouden aan de in 2007 opgestelde spelregels voor demonstraties (zie Achtergrond, onder 4.).

9. Ten slotte merkt de Nationale ombudsman nog op dat de door verzoeker als drempelverhogend ervaren aanmeldprocedure wel als proportioneel wordt gezien. Het tevoren aanmelden van de demonstratie heeft tot doel dat er te voren inzicht is in de aard en omvang van de demonstratie. Bovendien biedt dit de mogelijkheid dat er overleg kan worden gevoerd met de organisatie van de demonstratie. Van deze verplichting zijn eenmansacties overigens uitgesloten, zij behoeven niet te worden aangemeld. In zijn eerdere rapport heeft de Nationale ombudsman geconstateerd dat er onder demonstranten behoefte bestaat aan een aanmeldprocedure die rekening houdt met verschillen in demonstraties. Bij minder omvangrijke demonstraties en acties rondom actuele onderwerpen kan de procedure als beknottend worden ervaren. De Nationale ombudsman constateert dat het uitgangspunt van de burgemeester altijd is om bij onvolledige of te late aanmelding toch zoveel mogelijk wel te faciliteren, zodat niet gezegd kan worden dat van de huidige aanmeldregeling een beperkende werking uitgaat.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden uit Den Haag, is niet gegrond.

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen dat de aanmelding van een betoging ook per e-mailbericht aan de politie kan worden gedaan via het aanmeldingsformulier.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift verzoeker van 31 oktober 2010;

Klachtdossier politie met daarin:

Klachtbrief aan politie van 14 mei 2010;

Proces-verbaal van bevindingen van 28 oktober 2009;

Proces-verbaal van bevindingen van 25 oktober 2009;

Brief aan de burgemeester van verzoeker met beroep op WOB om schriftelijke aanwijzing kenbaar te maken;

Reactie van de burgemeester van 31 maart 2010, geen aanwijzing is er gegeven;

E-mail van mede-activist van 18 oktober 2010 aan de burgemeester om demonstratie aan te melden;

E-mail van 26 oktober 2010 van groep activisten om demonstratie aan te melden;

E-mail van 9 november 2010 van team respect voor Dieren om demonstratie aan te melden;

E-mail van 23 november van team om demonstratie aan te melden

Afdoeningsbericht parket Den Haag 3 maart 2010;

Klachtafhandelingsbrief van de politie van 24 september 2010;

Verslag klachtbehandelaar met verzoeker van 22 juli 2010;

Verslag klachtbehandelaar met beklagde op 22 juli 2010;

Brief verzoeker aan politie met vragen naar aanleiding onderzoek van 18 augustus 2010;

Brief van verzoeker aan burgemeester met aanmelding demonstratie van 22 september 2008.

Artikel G. Ferdinandusse;

Link naar politieoptreden van verzoeker bij mail van 17 december 2010;

Reactie korpsbeheerder van 7 februari 2011;

Reactie van verzoeker op reactie korpsbeheerder.

Achtergrond

Grondwet

Artikel 9

"1. Het recht tot vergadering en betoging wordt erkend, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.

De wet kan regels stellen ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden."

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Den Haag

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen en vergaderingen op openbare plaatsen

"1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats, als bedoeld in artikel 1 Wet openbare manifestaties, een betoging of vergadering te houden, als bedoeld in de artikelen 3 en 4 Wet openbare manifestaties, moet vóór de openbare aankondiging van deze vergadering of betoging en tenminste 4 x 24 uur voordat deze zal worden gehouden, de burgemeester hiervan schriftelijk kennis geven.

2. Indien aard of omvang van de betoging of vergadering dat rechtvaardigen, kan de burgemeester de termijn van 4 x 24 uur bekorten.

3. De kennisgeving (Zie bijgevoegde kennisgeving) moet tenminste bevatten:

a. naam, adres en telefoonnummer (en zo mogelijk) faxnummer en e-mailadres van de organisator en kennisgever van de vergadering of betoging;

b. doel van de vergadering of betoging;

c. datum waarop de vergadering of betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en beëindiging;

d. de plaats en, voorover van toepassing, de gewenste route en de plaats van beëindiging;

e. het aantal te verwachten deelnemers en de wijze van samenstelling van de vergadering of betoging;

f. de middelen van vervoer van de deelnemers aan de vergadering of betoging;

g. door de organisatie zelf te nemen maatregelen om een ordelijk verloop van de vergadering of betoging te bevorderen.

4. Op de kennisgeving wordt door het Regiokorps Politie Haaglanden de datum en het tijdstip van inlevering vermeld en een kopie daarvan wordt terstond overhandigd of toegezonden aan degene, die de kennisgeving heeft gedaan.

5. Zo mogelijk na mondeling overleg met degene, die de kennisgeving heeft gedaan, wordt hem zo spoedig mogelijk schriftelijk de volgende stukken toegezonden:

a. de algemene voorschriften van de burgemeester op grond van de wet;

b. eventuele met de organisator gemaakte afspraken over een ordelijk verloop en eventuele door de burgemeester gestelde voorschriften of beperkingen."

Hoofdstuk 6 Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 lid 1 Strafbepaling

"1. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak: artikel 2:1, 2:3, 2:6, 2:10, 2:10B., 2:11, 2:12, 2:18, 2:25, 2:25B., 2:26, 2:26A., 2:26B., 2:28, 2:29, **2:30**, 2:31, 2:32, 2:33, 2:36, 2:37, 2:38, 2:41, 2:44, 2:48, 2:49, 2:50, 2:67, 2:68, 2:69, 2:72, 2:73, 2:73A., 2:74, 2:74A., 2:74B., 2:74C., 2:75, 2:79, 3:3, 3:4, 3:6, 3:7, 3:8, 3:9, 3:11, 3:14, 3:15, 4:3, 4:4, 4:6, 4:13, 4:14, 5:2, 5:3, 5:7, 5:8, 5:9, 5:13, 5:24, 5:34, 5:36, 5:37, 5:39, 5:42, eerste lid, 5:42, derde lid."

Wet openbare manifestaties (Wom)

Artikel 2

"De bij of krachtens de bepalingen uit deze paragraaf aan overheidsorganen gegeven bevoegdheden tot beperking van het recht tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging en het recht tot vergadering en betoging, kunnen slechts worden aangewend ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden."

Artikel 5

"1. De burgemeester kan naar aanleiding van een kennisgeving voorschriften en beperkingen stellen of een verbod geven.

2. Een verbod kan slechts worden gegeven indien:
 - a. de vereiste kennisgeving niet tijdig is gedaan;
 - b. de vereiste gegevens niet tijdig zijn verstrekt;
 - c. een van de in artikel 2 genoemde belangen dat vordert.
3. Een voorschrift, beperking of verbod kan geen betrekking hebben op de inhoud van hetgeen wordt beleden, onderscheidenlijk van de te openbaren gedachten of gevoelens.
4. Beschikkingen als bedoeld in het eerste lid worden zo spoedig mogelijk bekendgemaakt aan degene die de kennisgeving heeft gedaan."

Artikel 6

"De burgemeester kan tijdens een samenkomst tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, vergadering of betoging aanwijzingen geven, die degenen die deze houden of daaraan deelnemen in acht moeten nemen."

Uit Rapport Demonstreren staat vrij: rapport 2007/290 van 13 december 2007

Samenvattend:

Den Haag heeft het recht op demonstratie op zich prima geregeld en de politie is ook dienstbaar bij het begeleiden van demonstraties

Er zijn irritaties tussen demonstranten en politie die terug te voeren zijn op onbekendheid met de regels van het spel

Het verdient aanbeveling om de spelregels rond eenmansacties en demonstraties bij politie en actievoerders steeds helder te krijgen

De bij dit rapport horende kaart met spelregels voor protestacties en demonstraties vormt een handreiking aan actievoerders en politie

Voor kleinere demonstraties is de aanmeldprocedure te omslachtig

Bij demonstraties naar aanleiding van actuele gebeurtenissen is de aanmeldtermijn te lang

SPELREGELS:

Aanmeldprocedure

Tijdens demonstratie

Eenmansprotest aanmelden hoeft niet

Demonstratie van tevoren aanmelden moet

Afspraken maken over verloop van demonstratie mag, maar is niet verplicht

Alleen burgemeester kan beperkingen of voorwaarden opleggen*

Extra beperkingen gelden rond bijzondere locaties (ambassades, regeringsgebouwen enz.)

Alleen burgemeester kan demonstratie verbieden*

Vergunning voor demonstreren bestaat niet

Politie mag vragen naar kennisgevingsformulier

Alleen burgemeester kan demonstratie laten beëindigen*

Een demonstratie mag niet worden beëindigd uitsluitend vanwege niet-aanmelden*

Politie mag vragen naar identiteitsbewijs, mits nodig voor opsporing of beveiliging

* Beperking van demonstratievrijheid kan alleen in belang van

volksgezondheid, verkeersveiligheid of openbare orde